

Op grotere chrysantenbedrijven:

Automatisch inhoezen rendabel

Sinds enige tijd zijn er vier nieuwe inhoesmachines bij chrysant operationeel. Deze apparaten kosten veel geld; van 65.000 tot 250.000 Euro per machine. Wanneer is een dergelijke machine een verantwoorde investering?

Op een bedrijf van 3 ha is een inhoes-machine rendabel.

TEKST: TON HENDRIX

BEELD: VAN RIJN, KATWIJK

Alle inhoesmachines zijn zodanig groot dat ze in de bedrijfsruimte geplaatst moeten worden. Op de meeste chrysantenbedrijven staat de bosmachine in de kas en wordt van kap naar kap verplaatst. Deze bedrijven moeten dus eerst investeren in een band die de bossen naar de schuur transporteert. Dat brengt extra investeringen in een centrale band met zich mee. Dat moet bij de afweging worden meegenomen.

Arbeidsbesparing

Het inhoezen en in dozen verpakken achter een bosmachine kost 9 minuten per 100 bossen. Het inpakken van de bossen vanaf een oogstlijn (of achter een inhoesmachine) kost 4 minuut per 100 bossen. De winst door het automatisch inhoezen is dus 5 minuut per 100 bossen. Per vierkante meter worden op jaarbasis 50 bossen geoogst. Het automatisch inhoezen levert dus een arbeidsbesparing op van 2,5 minuut per m². Per ha is dat 400 uur. Bij een uurloon van 15 Euro komt dat dus op een besparing van 6.000 Euro aan arbeidskosten.

De machinekosten (afschrijving 10%,

onderhoud 5%, 3% rente en 2% energie) bedragen 20% van de investering. Een inhoesmachine mag bij een bedrijfsgrootte van 1 ha dus maximaal 30.000 Euro kosten. Alle huidige machines zijn echter (veel) duurder.

Op een bedrijf van 3 ha, is de besparing drie keer zo groot als op een bedrijf van 1 ha. De besparing aan arbeid bedraagt dan 1.200 uur. Dat komt overeen met een bedrag van 18.000 Euro. Bij een bedrijf van 3 ha mag een dergelijke machine dus 90.000 kosten.

Wel rendabel

Twee machines kosten ongeveer 90.000 Euro. Dat zijn de machines van Koppert en die van Van Rijn. Daarbij moet wel worden opgemerkt dat de machine van de firma Van Rijn iets duurder is, namelijk 100.000 Euro. Deze machine maakt de hoezen echter van rollen folie. Dat levert op een bedrijf van 3 ha een besparing aan folie op van 6000 Euro. Door deze besparing is deze machine bedrijfseconomisch verantwoord op bedrijven van 3 ha.

Een inpakker kan per minuut ongeveer 25 bossen inpakken. Dit betekent dat de

oogsters datzelfde aantal bossen moeten produceren om de inpakker achter de inhoesmachine volledig te benutten.

Een oogster met een afsnijmachine maakt ongeveer 8 bossen per minuut. Dus moeten er 3 oogsters aan de band staan om een inpakker aan het werk te houden. Voor de moderne bosmachines zijn dergelijke aantallen geen probleem. De bandsnelheid bedraagt tot 60 meter per minuut.

Strepen op de bosband zijn nodig om voldoende afstand tussen de bossen te verkrijgen. Door deze strepen op 1,25 m van elkaar aan te brengen kan men tot 48 bossen per minuut op een oogstband verwerken en de band optimaal benutten.

De vier inhoesmachines

Leverancier	capaciteit	investering
Crea-tech uit Ter Aar	40 bos/min	€ 250.000
Van Rijn uit Katwijk	34 bos/min	€ 100.000
Koppert uit Monster	30 bos/min	€ 65.000
Bercomex uit Hoorn*	20 bos/min	€ 150.000

* Elke extra unit, met een capaciteit van 20 bossen per minuut, kost € 40.000,-.